

KYS DET HELE FRA MIG

- en PH-cabaret

**AARHUS TEATER
CABARETSCENEN**

SÆSON 1991/92

Poul Henningsen 1894-1967

»Han ved alt. Han ser alt. Forstaar alt. For han er *selvbestalt*, *overselvbestalt*. Han repræsenterer nemlig ikke nogen eller noget som helst, — ikke engang *sig selv*; thi naar dette *Begreb* intet er, er der heller intet at repræsentere.«

Dette snurrige citat om PH stod at læse i Social-Demokraten i 1927 — dengang hans tidsskrift *Kritisk Revy* blomstrede med meninger, udfald, angreb og satire, rettet mod samfundets konservatisme og borgerlighed. Tidsskriftets emner var mange — det oprindelige arkitektur- og byplanstof var hurtigt blevet udvidet til at omfatte alt inden for kulturens og kunstens områder, og tonen var skarp og pågående fræk, men også fuld af optimisme og drilsk lune.

Angrebene på PH kom til at fortsætte i de følgende fyre år, hvor han både skriftligt og mundtligt boltrede sig i aktuelle problemer i samfunds- og kulturlivet, alt imens han arbejdede med arkitektur og opfindelser, møbler og belysning, teater og film, Tivolis indretning og farvestrålende drager.

PH's kritiske engagement, hans konstant arbejdende skrivemaskine og hvasse tale irriterede borgerskabet og pressen så grænseløst, at begge parter havde svært ved at indrømme, at han ofte havde ret i sine synspunkter og blot energisk kæmpede for fornuften og retfærdigheden i det daglige Danmark.

Når PH gik til angreb på tabuemner som dobbeltmoral, skinhellighed, forloren seksualmoral og gamle fordomme i nye forklædninger, blev han ofte betragtet som selveste fanden, der var sluppet løs og i færd med at ødelægge ungdommen, fædrelandet og fremtiden. Han forsøgte utrætteligt at vække menneskers kritiske sanser og sunde fornuft, og ønskede hverken at være meningsdiktator eller stå for nogen form for åndelig ensretning: »Hvad kloge hoder anser for bedst for masserne, bliver aldrig andet end oplyst enevælde, hvis ikke enhver som velsignelserne er tiltænkt, frit kan tage stilling til deres værdi.«

PH troede på og arbejdede for en sammenhæng mellem åndskultur og kunst på den ene side og det sociale og politiske på den anden side — brød alene var ikke nok, der skulle også ånd til. Ikke ånd som tilfældigt krydderi, men som en levende del af hverdagens gøremål. Derved kom han til at gøre fællessag med det grundtvigske livssyn — og det accepterede han først sent i sit liv, og kun med et forbehold: grundtvigianisme — uden gud.

I 1960'erne udtrykte PH sin humanistiske livstro således:

Er jeg en gammel nar, jeg gik jo tusind år igennem dette skuespil med samme tro på menneskeheden, på et menneskes værdighed. Jeg holdt troen fast igennem krig på krig, den tro der går som stammen gennem slægten, de store tænkere var træets løvspring. Men den der tror må osse kunne tvivlens kunst, for tvivlen er den kraft man flytter bjerge med, og han må kende fjenden. Husk min søn var Kain. Hver krig han overleved, overleved jeg. Gør derfor aldrig nar ad humanisten, for han er uudryddelig som Satan.

- * Hvor tvivlen går ud, og sagen blir soleklar, træder dumheden ind
- * Det vil gå den hvide mand ad helvede til, indtil han lærer, at andre mennesker er lig så meget værd som han
- * Hvis følelserne er drivkraften, må fornuften være roret

Kai Normann Andersen

(1900-1967) — pianist, teaterkapelmester og først og fremmest en af vore mest eminente og populære melodiskabere — debuterede som 19-årig og var fra 1923 tilknyttet Frede Skaarups legendariske Scala-teater som komponist og akkompagnatør. To år senere skrev han sit første musikalske hit — *Du gamle måne* — og i samlingen *Lystige Viser* tegner han sig i dag for omkring 50 sange — et meget beskedent antal, sammenlignet med de mange hundrede melodier, der flød fra hans generøse pen gennem årene.

Normann Andersen skrev operetter og sangspil, musik til Co-optimisterne, til Apollo- og Dagmarrevyerne, til Kjeld Abells og Poul Henningsens revykomedier *Dyveke* og *Guderne te'r sig* (begge 1940) og senere til Abells krigsdrama *Silkeborg* — bl.a. den berømte sørgemarch (1946). Også da tonefilmen holdt sit indtog, kom Normann Andersen til at sætte sit musikalske præg, ikke blot på klassikere som *Odds 777*, *Alle går rundt og forelsker sig* og *Mød mig på Cassiopeia*, men på over 50 forskellige danske film.

Med sit talent for at skrive fængende melodier til så forskellige kunstnere som Liva Weel og Osvald Helmuth og med sin evne til at udvikle sin musikalske stil efter skiftende tider og smag, voksede hans popularitet. Hvem nynnede ikke undertiden og ubesværet med på melodier som *Titte til hinanden*, *Gå med i lunden*, *Glemmer du*, *Jeg gir mit humør en gang lak*, *Musens sang* og ikke mindst »fædrelandssangen« *Man binder os på mund og hånd*.

Bernhard Christensen

(1906) — organist, pædagog og komponist — var blandt de første danske komponister, der lod jazzen få afgørende indflydelse som formidrende element mellem den seriøse og folkelige musikkultur. Jazzrytmerne er til stede overalt i hans kompositioner, både i de klassiske genrer — koncerterne for saxofon, trompet og trombone, Københavner- og Århus-rapsodierne — og i den musik, han skrev for skoler og amatørensemble, bl.a. jazzoratorierne *De 24 timer* (1932) og *Skolen på ho'det* (1933). Det var værker, der var med til at løsne tidens strenge og stive former.

Af yderligere skelsættende betydning blev Bernhard Christensens påvirkning af PH og dennes revymedarbejdere, som han lærte at lave ordkunst på jazzens synkoper. Hans medvirken i den første fuldbårne PH-revy i 1931 — *Pæn og Høflig* — satte sig varige spor og var en væsentlig årsag til den store succes.

For at den hedenske PH-revy ikke skulle skade Bernhard Christensen i embedet som Slotskirkens organist valgte han sig et pseudonym — eller rettere PH valgte det for ham: . . . du skal hedde Leonard Jazzmussen! Kun fornavnet hang ved — og Leonard blev således den officielle komponist til PH-revyerne (1931 og 1932), til revykomedierne *Kvindernes oprør* (1931/48), *Op og ned med Jeppe* (1937) og *Kom frit frem* (1948). Senere skrev Leonard også musik til PH-sangene i Thornton Wilders *På et hængende hår* (1961).

Men det var 1930'erne, der først og fremmest blev Bernhard Christensens mest produktive år inden for teatret. Under eget navn skrev han desuden musik til Kjeld Abells ballet *Enken i spejlet* (1934), til *Melodien der blev væk*, til *Radiokabaretten* (1937) og til PH's forkætrede *Danmarksfilm* (1935).

Bernhard Christensens og PH's samarbejde fostrede over 100 viser — bl.a. *Ta og kys det hele fra mig*, *Byens lys*, *Smid hvad du har i hænderne*, *Cykelsangen*, *Nå-visen* og *Ulandsvisen*.

Medvirkende:

Pianisten Peter Beck omgivet af (fra venstre) Anders Baggesen, Mette Munk Plum, Lizzi Lykke og Jens Zacho Böye.

Isenesættelse: Jørgen Heiner	Suffli: Annette Walsøe
Koreografi: Chris Blackwell	Programtekster: Jørgen Heiner
Kostumer: Hanne Gissel	Foto af medvirkende: Hans Bølcho
Forestillingsleder: Joe Otterstrøm	Forsidetegning: Erik Werner

✱ At være frisindet er ikke en ret, men en pligt og et besvær. Det består ikke i at tro på fremskridtet, men i at tvivle på det.

Program

Venlig hilsen (1942) – mel. Kai Normann Andersen . ALLE
 Een verden-prolog (1950) LIZZI
 Begynd daen med en sang (1937)
 – Bernhard Christensen METTE/ANDERS
 Sproget (1936) JENS
 Så slår to hjerter (1942) – Kai Normann A. METTE
 Du er inkarnationen (u.å.) ANDERS
 Månen er rund (1951) – Cole Porter JENS
 I en båd på åen (1935) – Bernhard C. METTE/ANDERS
 Nå! (1937) – Bernhard C. LIZZI
 Sig de ord (1932) – Jean Lenoir METTE
 Smid hvad du har i hænderne (1948)
 – Bernhard C..... ANDERS
 Glæderne veksler (1952) JENS
 Man binder os på mund og hånd (1940)
 – Kai Normann A..... JENS
 La' vær, la' vær (1941) – Kai Normann A. METTE
 Sportsvisen (1938) ANDERS
 Det svage køn (1941) – Bernhard C..... LIZZI
 Morgendagen (1945) – Bernhard C..... METTE/JENS
 Den offentlige mening (1931) LIZZI/ANDERS
 Ta' og kys det hele fra mig (1932) – Bernhard C. ALLE

5 minutters pause

Fandens oldemor (1951) – Tim Spencer LIZZI
 Hipper som hap (1931) – Carlo Thomsen JENS
 Hollandshjælpen (1963) METTE
 Ulandsvise (1963) – Bernhard C. ANDERS
 I dit korte liv (1941) – Kai Normann A. METTE
 Byens lys (1937) – Bernhard C. ALLE
 De ramte (1943) JENS
 Konens vise (1961) – Bernhard C. LIZZI
 Almindeligt (1950) – Karl Bjarnhof ANDERS
 På den ene side (1948) – Bernhard C..... LIZZI/JENS
 Paradissangen (1951) – Karl Bjarnhof... METTE/ANDERS

Varighed ca. 1 time 30 minutter